

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

DEPARTEMENT
ONDERWIJS & VORMING

Themazetting OBPWO 2024

Informatiesessie 14 mei 2024

Opzet

- Toelichting bij de procedure en thema's
- Deelname is geen voorwaarde voor indiening voorstellen
- Bijkomende vragen & antwoorden worden aan verslag toegevoegd (met datum van aanpassing)

Themazetting 2024

- Kader: OBPWO besluit
- 4 thema's
- Budget bepaald in oproep
- Looptijd: 24 maanden
- Instellingen hoger onderwijs als promotor-coördinator

Gunningsprocedure

- Indienen op 24 juni 2024 om 12.00 uur per email
- Beoordeling door commissie (ministerie Onderwijs en Vorming, onderwijsinspectie, externe wetenschappers)
- Beoordelingscriteria
 - Kwaliteit van het voorstel (40 punten)
 - Expertise van de indieners (20 punten)
 - Kostprijs (40 punten) (absolute prijs)
- Geen onderhandelingen
- Rangschikking
 - Min. 75 %
 - Max 1 project per thema
- Bekendmaking resultaten : begin september

Indienen voorstel

➤ Aanvraagformulier

- × Digitaal ondertekend door alle promotoren + betrokken **rectoren en algemeen directeurs**

- × Begroting
 - gedetailleerde beschrijving bij indiening vereist – controle achteraf (kostenbewijzend)
 - max 10 % overhead op personeels- en werkingskosten op gehele onderzoeksproject (niet op onderaanneming)
 - geen btw
 - let op: geen dubbele financiering en geen loonkosten voor taken als promotor
 - zie financiële richtlijnen + richtlijnen in aanvraagformulier

- Bijlage met projectomschrijving
 - Leidraad:
 - Oproep + beoordelingscriteria
 - Alle elementen uit het aanvraagformulier
 - Beschrijving + verantwoordende keuzes
 - Vermeld aantal woorden per rubriek
 - Lever aan in WORD en PDF

- Ontvangstbevestiging na indiening

Verwachte outputs

- Tussentijds en eindrapport
- Algemeen
 - Wetenschappelijk rapport
 - Onderbouwde en praktijkgerichte valorisatiematerialen
 - Onderbouwde aanbevelingen t.a.v. diverse actoren
 - Toegankelijke samenvatting
- Per thema specifieker omschreven, afhankelijk van kennisvragen

Opvolging onderzoek

- **Opstartgesprek** met onderzoekers en dossierbehandelaar
- **Overeenkomst per project**
 - Zie begeleidende brief voor essentiële elementen
 - Idealiter: voor opstartgesprek checken met centrale diensten
- Opvolging door **stuurgroep** (opvolging project, maar ook aandacht voor valorisatie)

- Aandachtspunt: verwerking persoonsgegevens: rekening houden met wettelijke eisen en procedures (als verwerkingsverantwoordelijke) en doorlooptijd procedures
- Alle nodige documenten en ppt en verslag (en ev bijkomende informatie) op <https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/oproepen-voor-onderzoeksvoorstellen>
- Bijkomende vragen: Katrijn.Ballet@ond.vlaanderen.be

Thema 1

Taalscreening en taalintegratietrajecten in het kleuteronderwijs en het eerste leerjaar

➤ Aanleiding

Sinds 2021-2022: taalscreening (KOALA) 5 jarige kleuters
En o.b.v. screening: taalintegratietrajecten

Al veel ondersteuningsinitiatieven voor scholen m.b.t. inzet op taalverwerving, alsook onderzoek

Vraag naar onderbouwde en praktijkgerichte inspiratie voor

- implementatie van KOALA screening en taalintegratietrajecten voor IIn met een taalachterstand en anderstalige jonge IIn;
- wijze waarop er gewerkt wordt aan taalintegratietrajecten in het eerste leerjaar.

Naar een evidence informed krachtig(er) taalonderwijs in het kleuteronderwijs en eerste leerjaar, voor IIn met taalachterstand en anderstalige IIn.

➤ Kennisvragen

M.b.t. KOALA screening

- Aanpak afname KOALA? Welke processen? Bepalende factoren? Effecten op klas- en schoolpraktijk?
- Welke informatie halen schoolteams uit KOALA? Welk gebruik van KOALA informatie en aanvulling met andere info? Bepalende factoren?

M.b.t. taalintegratietrajecten in KLO en eerste leerjaar

- Concrete organisatievormen, kenmerken en bepalende factoren
- Doelstellingen van taalintegratietrajecten – en monitoring
- Toetsing inzichten uit wetenschappelijke literatuur
- Gevoel van bekwaamheid leraren
- Noden aan ondersteuning bij schoolteam

➤ **Verwachte resultaten**

- Goede praktijkvoorbeelden o.b.v. wetenschappelijk onderzoek
- Wetenschappelijk rapport
- Wetenschappelijk onderbouwde inspiratiegids
- Aanbevelingen t.a.v. alle actoren

➤ **Looptijd en kostprijs**

- Looptijd: 24 maanden
- Kostprijs: 450.000 euro

Thema 2

Communicatie over onderwijs(beleid): praktijken, noden en scenario's

➤ Aanleiding

Belang van (overheids)communicatie over onderwijs(beleid) i.f.v. geïnformeerde onderwijsprofessionals.

Stroom aan informatie – via verschillende kanalen, vanuit verschillende actoren, ... zodat niet altijd ervaring van overzicht.

En toch: ervaring van onvoldoende geïnformeerd te zijn.

Nood aan zicht op manier waarop (overheids)communicatie over onderwijs(beleid), beleidsbeslissingen regelgeving, ervaren wordt en hoe deze kan vormgegeven worden, gelet op informatie- en communicatiebehoeften

➤ Kennisvragen

Luik 1: Beschrijving en analyse van huidige communicatie(landschap)

- Aandacht voor instrumenten, kanalen en praktijken, timing van communicatie, actoren, doelgroepen
- Vlaamse overheid: overwegingen in communicatie, strategieën, doelstellingen, visie, positionering in het ruimere landschap, regelgeving overheidscommunicatie

Luik 2: Verwachtingen en noden over communicatie

- Gebruik en evaluatie van (veelheid van) communicatie-instrumenten door onderwijsprofessionals en bepalende factoren
- Aandacht voor rol overheid en tussenliggende actoren
- Verwachtingen over communicatie over onderwijsbeleid, beleidsbeslissingen en regelgeving

➤ Kennisvragen

Luik 3: Bouwstenen voor doelgerichte communicatie over onderwijs(beleid) naar onderwijsprofessionals

- O.b.v. theoretisch kader en antwoorden op vorige luiken
- Rekening houdend met de noden van de onderwijsprofessionals
- Focus: communicatie door overheid, én ingebed in het bredere Vlaamse onderwijslandschap.
- Illustratie met onderbouwde goede praktijkvoorbeelden

➤ **Verwachte resultaten**

- Wetenschappelijk rapport
- Concrete aanbevelingen voor optimaliseren van communicatie vanuit Vlaamse overheid

Nood aan diverse invalshoeken

- Onderwijscontext
- Communicatie
- Governance in onderwijs en rol van de overheid
- Meerwaarde: juridische expertise

➤ **Looptijd en kostprijs**

- Looptijd van 2 jaren
- Maximale kostprijs van 300.000 euro

Thema 3

Kennisrijk curriculum in het kleuteronderwijs

➤ Aanleiding

- Dalende onderwijskwaliteit
- Meer aandacht voor systematische opbouw basiskennis in het onderwijs – begint in kleuteronderwijs
- Erkenning van belang van expliciet en specifiek curriculum in kleuteronderwijs
- Belang van continuïteit en vooruitgang van KLO naar BaO: curriculum speelt grote rol, maar ook bredere context van onderwijssysteem cruciaal.

➤ Kennisvragen

Centrale vraag:

Onderzoek naar de mate waarin curriculum in KLO verklarende factor is voor onderwijsuitkomsten van IIn in hun verdere loopbaan

Daarnaast ook nood aan:

- Analyse van curricula voor KLO in relevante vergelijkbare onderwijssystemen
- Analyse van impact van kennisrijk curriculum op leerprestaties van IIn en gelijke onderwijskansen + bepalende factoren
- Conceptuele verheldering van ‘kennisrijk curriculum’

➤ Kennisvragen

- Wat kunnen we leren uit internationale wetenschappelijke literatuur over impact van
 - Impact van curriculum in kleuteronderwijs op leeruitkomsten van IIn in basisonderwijs?
 - Impact van kennisrijk curriculum op leeruitkomsten van IIn in Bao en gelijke onderwijskansen?
 - Belangrijke randvoorwaarden voor implementatie van kennisrijk curriculum.
- Onderbouwde aanbevelingen voor verschillende doelgroepen in Vlaanderen over inhoud/opbouw curriculum en implementatie ervan.
- Vraag naar definitie van ‘curriculum’; omgaan met verschillen tussen beoogd en werkelijk geïmplementeerd curriculum; rol van de regelgever in opstellen van curriculum.

➤ **Verwachte resultaten**

- Wetenschappelijk rapport over actuele internationale wetenschappelijke inzichten
- Aanbevelingen over inhoud, opbouw en implementatie van curriculum in de Vlaamse context.

Rekening houden met en beroep doen

- resultaten van onderzoeken over kleuteronderwijs in Vlaanderen en analyses van internationale onderzoeken;
- de ontwikkelingen in de Vlaamse beleidscontext.

➤ **Looptijd en kostprijs**

- Looptijd van 2 jaren
- Maximale kostprijs van 375.000 euro

Thema 4

Programmatieprocedures i.f.v. rationeel opleidingsaanbod in het SO in de Vlaamse onderwijscontext

➤ Aanleiding

Programmaprocedures m.h.o.o. rationele inplanting vrij en niet vrij programmeerbaar opleidingsaanbod.

OD XXXIII en XXXIV: verandering regelgeving SO (gewoon en buitengewoon)

Veel bepalende factoren voor aanvragen en uitvoering van programma. Hier: ook aandacht voor impact van het lerarentekort.

Momenteel geen systematisch zicht op manier waarop schoolbesturen de programmatieprocedures toepassen en welke factoren hierbij bepalend zijn.

➤ Kennisvragen

Centraal: effectiviteit van beleidsinstrument?

i.c. : of en op welke wijze maken de procedures een rationele inplanting van opleidingsaanbod mogelijk, rekening houdend met waarborgen van vrije keuze.

Nood aan beschrijving en analyse van wijze waarop SO omgaan met programmatieprocedure.

- Welke overwegingen? Aandacht voor korte termijn en lange termijn? Bepalende factoren? Rol van lerarentekort? Gelijkenissen en verschillen tussen onderwijsinstellingen?
- Ervaring van flexibiliteit om aanbod uit te breiden, te herprofilieren, ... ? Bepalende factoren? Rol van lerarentekort?
- Analyse van beleidsinstrumenten in andere, vergelijkbare, onderwijssystemen.

Aandacht: diversiteit perspectieven van alle betrokkenen, ook in de programmatieprocedures.

➤ **Verwachte resultaten**

- Wetenschappelijk rapport
- Aanbevelingen voor alle actoren
- Aanbevelingen voor beleidsmakers o.b.v. alle onderzoeksluiken, met bijzondere aandacht voor omgaan met lerarentekort.

➤ **Looptijd en kostprijs**

- Looptijd van 2 jaren
- Maximale kostprijs van 375.000 euro